

“Пісня про Роланда” - французький героїчний епос



*Історична правда та
вигадка у поемі*



До числа визначних пам'яток середньовічної літератури відносять старофранцузьке епічне сказання “Пісня про Роланда”.

В основі “Пісні про Роланда” лежить реальний історичний факт, пов'язаний з боротьбою французького короля Карла Великого проти маврів у VIII столітті.

Героїчний епос — збірна назва фольклорних творів різних жанрів, в яких у легендаризованій формі відображено волю, завзяття народу в боротьбі проти ворогів, зла, гноблення.

В такому епосі прославляється розум, сила, мужність воїнів, богатирів, народних героїв.

Витоки героїчного епосу лежать в усній народній творчості.

Карл благословляє
Роланда



Аспекти порівняння	Історичні факти, покладені в основу “Пісні про Роланда”	Відображення їх у творі
1. Тривалість походу Карла до Іспанії	кілька тижнів	сім років
2. Ворог франків	християни - баски	сарацини
3. Загиблій герой	королівський рицар Хруодланд	Граф Роланд – племінник Карла
4. Значення битви у Ронсельванській ущелині	незначна історична подія	подія всенародного значення

У творі франки і маври зображувалися сильними супротивниками.

Порівняльна характеристика франків і маврів

Аспекти зіставлення	Французи	Маври
Ставлення до Бога	Справжні християни, з ними Бог, а Бог – у їхній душі	Язичники, вони не вірять в єдиного Бога
Ставлення до короля	Люблять Карла Великого і вірять йому, Карл для них – уособлення правди, мудрості, справедливості, Франції	Король для них – лише найбагатший і найсильніший правитель, у маврів немає духовної єдності зі своїм королем
Що об'єднує їх	Французи показані як духовно єдина нація, їх об'єднує любов до своєї батьківщини, Бога, короля	Війська маврів не є єдиною масою, у їх складі зібрані різні племена й народи, всі вони вірять у різних богів, служать різним правителям
Моральні риси	Сміливі, рішучі, віддані християнським ідеям і королю, бояться не смерті, а безславної загибелі й Божого покарання	Володіють певною силою, але позбавлені тієї мужності й героїзму, що є у французів



З літературних творів відомо, що воїни завжди з повагою і любов'ю ставилися до своєї зброї і коней. Своїм мечем вони часто давали прізвиська, у яких відображалися кращі якості металу, його твердість і міць.



Назва меча Роланда – "Дюрандаль" – вказує на його надзвичайну твердість. Навіть помираючи Роланд звертається до свого меча з прощальним словом.



“ Пiснiя про Роланда ”

1 частина
“ Вiдданий Роланд ”
пiснi 1-80

2 частина
“ Битва у Ронсевальськiй
ущелинi ”
пiснi 81-178

3 частина
Покарання зрадника
Ганелона i оплакування
смертi Роланда
пiснi 179-280

Слiд зазначити, що тут вiдсутнi любовнi та побутовi сцени.
Для “ Пiснi про Роланда ” характерними є широта й монументальнiсть зображуваних
подiй, напружений драматизм розповiдi.

Тема твору – зображення боротьби франкiв проти iноземцiв та iновiрцiв
за батькiвщину та християнську вiру.

Головнi iдеї “ Пiснi про Роланда ”





Прощання Роланда з Дюрандалем

Роланд – головний герой епосу, граф, небіж короля, пасинок Ганелона і просто сміливий рицар. Він вірно служив королю.

Головна тема твору – вірність королю і служіння йому.

Порівняльна характеристика Роланда і Олівера

Аспекти
порівняння

Роланд

Олівер

Схожість

Вірні християни

Віддані Карлові й батьківщині

Сильні й мужні воїни

Обидва гинуть героїчно, боючись
безславної загибелі

Відмінність

Запальний,
відчайдушний

Розважливий,
поміrkований

Нерозсудливий, не знає
міри ні в чому

Поєднує хоробрість із
розумом

Висновок

Роланд та Олівер – два варіанти позитивного героя,
різні втілення народного ідеалу. Кожний із них
правий по-своєму, але обидва вони з честю служать
Богові, Карлу, народу, батьківщині

Карл Великий

в народній творчості

могутній

благородний

поміркований

мудрий

розсудливий

рішучий

справедливий

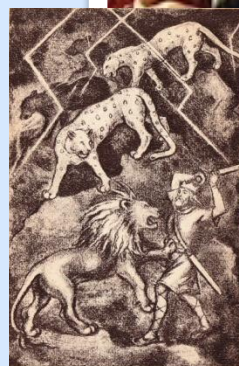
хоробрий

прислухається до інших

людяний

цінує відданість своїх васалів

його поважають навіть вороги



Карл Великий

**Зрада – найстрашніше з того,
на що здатна людина.**

**Зародилася вона на зорі людського життя й
існувала в усі часи і в усіх народів. Зрадники
бувають різними, як і плата, за яку вони це
роблять.**



Ганелон

**“ Блискучі очі, гордий вид у нього,
Широкі груди, благородне тіло, А
гарний – не надивляться всі пери ”.**

**Та зрадництво - це прояв душі, а
зовнішність тут ні до чого.**

**Зрадниками можуть бути звичайні
люди, що й лякає.**



Ганелон



Карл, Роланд



Спільне

1. Походить зі знатного роду.

2. Відважний воїн.

3. Гарна зовнішність.

1. Королівський рід.

Обидва відважні воїни, відомі за межами Франції.

3. Гарна зовнішність.

Відмінне

1. Хитрий, підступний.

2. Лицемір.

3. Переслідує власні інтереси, які ставить вище державних.

4. У вчинках керується почуттями ненависті й помсти.

1. Чесні, порядні.

2. Відкриті душею.

3. Головне для обох – інтереси держави.

4. Вчинками керують патріотичні почуття, бажання утвердити справедливість.

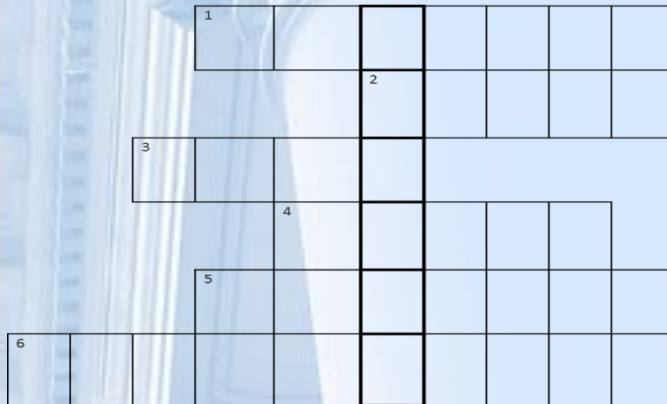


Ронсевальська битва. 15 серпня 778 г.

Підсумки уроку

- 1. У зв'язку з чим у різних народів світу виникли твори героїчного епосу?**
- 2. До якого періоду історії Франції належить “Пісня про Роланда”?**
- 3. Який історичний факт лежить в основі твору?**

Закріпи вивчене - розгадай кресворд



- 1) Скільки разів Роланд відмовлявся сурмити у чудодійний ріг?
- 2) Яку назву має чудодійний ріг Роланда?
- 3) Ім'я лицаря, друга Роланда?
- 4) Вітчим Роланда, який став зрадником?
- 5) Ким доводився Роланд Карлові Великому?
- 6) Як називався Роландів меч?

Перевір себе:



- 1) Три
- 2) Оліфант
- 3) Олів'єр
- 4) Ганелон
- 5) Небіж
- 6) Дюрандаль

Домаш

НЄ

завдан

НЯ

- 1. Прочитати «Пісню про Роланда» (сторінки 176–194 підручника).**
- 2. Скласти план до образу Роланда.**
- 2. Добрати цитатний матеріал до образу Карла.**